

Dokument s plenarne sjednice

B9-0264/2022

3.5.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o tekućim saslušanjima u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu
Poljske i Mađarske
(2022/2647(RSP))

**Hélène Laporte, Nicolaus Fest, Jaak Madison, Harald Vilimsky, Gunnar
Beck, Gerolf Annemans**

u ime Kluba zastupnika ID-a

Rezolucija Europskog parlamenta o tekućim saslušanjima u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu Poljske i Mađarske (2022/2647(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2. i 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 5. UEU-a, a posebno načela dodjeljivanja, supsidijarnosti i proporcionalnosti, kojima su ograničene ovlasti EU-a,
- uzimajući u obzir članke 31. i 32. Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora iz 1969., kojima se kod interpretacije ugovora prednost daje postupanju u dobroj vjeri i doslovnosti, a pozivanje na svrhu i druge interpretacijske kriterije ograničava općenito na slučajeve koji su očito apsurdni i uistinu dvosmisleni,
- uzimajući u obzir Mišljenje Europskog revizorskog suda br. 1/2018 od 17. srpnja 2018. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 2. svibnja 2018. o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama¹,
- uzimajući u obzir Mišljenje pravne službe Vijeća od 25. listopada 2018. o usklađenosti prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama s Ugovorima EU-a,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije³ („Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava”),
- uzimajući u obzir presude Suda Europske unije od 16. veljače 2022. u predmetima C-156/21 *Mađarska / Parlament i Vijeće*⁴ i C-157/21 *Poljska / Parlament i Vijeće*⁵,
- uzimajući u obzir presudu K 3/21 poljskog Ustavnog suda od 7. listopada 2021., koja je objavljena u službenom listu Poljske *Dziennik Ustaw* 12. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir obrazloženi prijedlog Komisije od 20. prosinca 2017. pod naslovom „U skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu vladavine prava u Poljskoj: prijedlog odluke Vijeća o utvrđivanju da postoji očita opasnost da Republika Poljska

¹ SL C 291, 17.8.2018., str. 1.

² SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.

³ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

⁴ ECLI:EU:C:2022:97.

⁵ ECLI:EU:C:2022:98.

teško prekrši vladavinu prava“ (COM(2017)0835),

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2018. o prijedlogu kojim se Vijeće poziva da, u skladu s člankom 7. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji, utvrdi da postoji očita opasnost da Mađarska teško prekrši vrijednosti na kojima se temelji Europska unija⁶,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020. naslovljenu „Izvješće o vladavini prava za 2020. – Stanje vladavine prava u Europskoj uniji” (COM(2020)0580),
- uzimajući u obzir izjavu Komisije od 16. veljače 2022. o presudama Suda Europske unije o Uredbi o općoj uvjetovanosti,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća usvojene 11. prosinca 2020.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2021. o stanju vladavine prava u Europskoj uniji i primjeni Uredbe 2020/2092 o uvjetovanosti (EU, Euratom)⁷,
- uzimajući u obzir odluku Komisije od 27. travnja 2022. da Mađarskoj pošalje obavijest kojom se aktivira mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava za zaštitu proračuna EU-a,
- uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
 - A. budući da se u članku 2. UEU-a navodi sljedeće: „Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca”;
 - B. budući da se u članku 5. stavku 3. UEU-a navodi da „na temelju načela supsidijarnosti, u područjima koja nisu u njezinoj isključivoj nadležnosti, Unija djeluje samo ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti”;
 - C. budući da se člankom 7. UEU-a utvrđuje procedura za pokretanje postupaka zbog povrede prava protiv države članice ako postoji očita opasnost od kršenja vrijednosti EU-a utvrđenih u članku 2. UEU-a;
 - D. budući da EU, kao međunarodnu organizaciju, obvezuje međunarodno pravo i Sud Europske unije, koji je sud utemeljen na ugovorima, te ga, s obzirom na to da su države članice potpisnice Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora, obvezuju pravila tumačenja i ostale odredbe te Konvencije;
 - E. budući da u Ugovorima EU-a nije utvrđena opća nadležnost koja bi institucijama EU-a omogućila da nametnu svoju interpretaciju vladavine prava u cijelom EU-u;
 - F. budući da su Parlament i Vijeće 16. prosinca 2020. donijeli Uredbu o uvjetovanosti u

⁶ SL C 433, 23.12.2019., str. 66.

⁷ SL C 67, 8.2.2022., str. 86.

pogledu vladavine prava, kojom se uspostavlja opći sustav uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije u slučaju da neka država članica prekrši načela vladavine prava; budući da u svrhu postizanja tog cilja ta uredba omogućuje Vijeću da na prijedlog Komisije donese zaštitne mjere, kao što su obustava plaćanja iz proračuna Unije ili suspenzija odobrenja jednog ili više programa koji se plaćaju iz tog proračuna;

- G. budući da je navedena svrha uredbe zaštita proračuna Unije od učinaka koji su na dovoljno izravan način posljedica kršenja načela vladavine prava;
 - H. budući da je Sud Europske unije u cijelosti odbio tužbe koje su podnijele Mađarska i Poljska; budući da je Sud presudio da je EU djelovao u okviru svojih ovlasti i da uredba ne utječe na pravnu sigurnost niti se njome zaobilazi članak 7. UEU-a;
 - I. budući da na razini EU-a ne postoji pravna definicija onoga što se podrazumijeva pod pojmom „vladavina prava”; budući da Komisija s jedne strane želi države članice obvezati pravom EU-a, čime se Unija hijerarhijski stavlja iznad država članica, dok s druge strane želi zamijeniti tradicionalno poimanje vladavine prava uspostavom subjektivnog skupa vrijednosti i načela; budući da se EU u prošlosti koristio procesom optuživanja za kršenje vladavine prava u političke svrhe;
 - J. budući da je postupak na temelju članka 7. UEU-a pokrenut protiv Mađarske 12. rujna 2018.;
 - K. budući da postoji stvarni rizik od toga da Komisija instrumentalizira Uredbu o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava protiv Mađarske i drugih država koje inzistiraju na nadređenosti svojih tradicionalnih vrijednosti i vlastitog, jednako legitimnog pravnog tumačenja vladavine prava; budući da je ta uredba moćan instrument političke prisile koji može biti prijetnja svim državama članicama; budući da Komisija pokazuje različite pristupe kad je riječ o drugim državama članicama, kao što je, primjerice, Malta;
1. ponovno ističe da je EU pri donošenju Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava djelovao *ultra vires* utoliko što je prekoračio ovlasti koje su mu dodijelile države članice; nadalje ustraje u tvrdnji da se uredbom krši načelo pravne sigurnosti; stoga u cijelosti odbacuje Uredbu o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava; nadalje smatra da se Uredbom o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava krši načelo jednoglasnosti iz članka 7. UEU-a, a time i pravo EU-a;
 2. skreće pozornost na činjenicu da nekoliko različitih pravnih jurisdikcija država članica za koncept „vladavine prava” ima različite definicije te da bi tu razliku u nacionalnom pravu trebalo poštovati i pozdraviti, a ne ignorirati ili ukloniti; naglašava da su brojna akademska istraživanja iz područja komparativnog prava pokazala da ne postoji jedinstveno shvaćanje vladavine prava; smatra da će to nepostojanje konceptualnog konsenzusa na razini EU-a dovesti do pravne nesigurnosti i stvoriti mogućnost za političko upletanje, što je samo po sebi kršenje vladavine prava; poziva sve države članice da poštuju diobu vlasti kao ključni aspekt vladavine prava;
 3. naglašava da svaka država članica ima vlastiti nacionalni identitet i ustavne tradicije, koje su u skladu s europskim vrijednostima i prema kojima se uvijek treba odnositi s poštovanjem, objektivnošću i uz uvažavanje načela jednakosti; ističe da je vladavina

prava temeljna vrijednost za sve države članice; izražava zabrinutost zbog toga što se zloupotrebom koncepta vladavine prava za ostvarivanje političkih ciljeva uništava uzajamno povjerenje i iskrena suradnja među državama članicama;

4. ističe da se dogovor o proračunu ne može zloupotrijebiti za politički pritisak i ucjenjivanje država članica; smatra da bi svaka obustava plaćanja određenoj državi članici iz proračuna Unije, kako je predviđeno Uredbom o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, predstavljala nepravedno bogaćenje jer države članice daju svoj doprinos u proračun EU-a uz pretpostavku da će im od njega zauzvrat biti isplaćena odgovarajuća sredstva; nadalje smatra da bi svaka obustava plaćanja od strane EU-a trebala dovesti do podnošenja tužbe za nepošteno bogaćenje pred sudom;
5. smatra da se već i samim činom slanja pismene obavijesti mađarskim vlastima uvjetovanost očito pokazala kao još jedan, dodatni vid političke sankcije, pored postupka iz članka 7., čime je omogućeno zaobilaženje strogih proceduralnih zahtjeva u pogledu jednoglasnosti iz članka 7.; osuđuje činjenicu da će Mađarska biti nerazmjerno kažnjena zbog tog dvostrukog mehanizma kažnjavanja koji je stvorio EU;
6. sa zabrinutošću primjećuje političko tempiranje pokretanja mehanizma uvjetovanosti vladavine prava od strane Komisije protiv Mađarske samo dva dana nakon parlamentarnih izbora na kojima je politička stranka Fidesz dobila najveći udio glasova od bilo koje stranke od pada komunizma 1989.;
7. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što Komisija planira kazniti mađarske građane zato što su glasali za krivu stranku; naglašava da Komisija nema pravo intervenirati na demokratskim izborima kada joj se ne sviđaju njihovi rezultati;
8. naglašava da su mađarski parlamentarni izbori bili slobodni i poštenu; primjećuje da je promatračka misija Organizacije za sigurnost i suradnju u Europi ocijenila da „pravni okvir pruža adekvatnu osnovu za demokratske izbore koji će se održati”, dodala da je dan izbora prošao mirno i nadalje izvijestila da su izbori „građanima pružili različite alternative i bili dobro vođeni”, pri čemu su promatrači ocijenili da je proces bio dobro organiziran, uredan i neometan;
9. podsjeća na to da pojam vladavine prava ne bi trebalo definirati na temelju subjektivnog tumačenja Komisije; žali zbog toga što se uloga Komisije kao čuvarice Ugovorâ pogoršala jer se čini da Komisija odabire koje će države članice progoniti na temelju navodnih kršenja vrijednosti Unije te pogrešne primjene primarnog i sekundarnog prava EU-a;
10. poziva Komisiju da Uredbu o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava te zaštitu vladavine prava i temeljnih prava prestane koristiti kao izgovor za vršenje političkog pritiska na određene države članice ne bi li one promijenile svoje demokratski usvojene politike iz nadležnosti država članica;
11. izražava ozbiljnu zabrinutost da će se, kao što je slučaj s postupcima iz članka 7., mjere u okviru Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava provoditi u svrhu promicanja političkih ideala i delegitimizacije određenih država članica;
12. primjećuje da se suverena vlada Mađarske našla na meti EU-a naročito zbog svojeg

protivljenja migracijskoj politici EU-a i politikama kojima se zagovara društveni liberalizam, i to unatoč činjenici da je ono steklo demokratsku potvrdu na nedavnim općim izborima;

13. ponovno ističe da države članice jesu i trebaju ostati gospodarice Ugovorâ; traži reformu EU-a koja će ići u smjeru Europe koja poštuje suverenitet i identitet naših europskih nacija i naroda;
14. poziva institucije EU-a i države članice da napuste svoju, ekonomski i politički katastrofalnu, centraliziranu viziju „sve tješnje povezane Unije” te umjesto toga traži suzdržaniji oblik europske suradnje kojim se poštuju ograničenja EU-a utvrđena u Ugovorima te koji je u skladu s načelima nacionalnog suvereniteta, demokracije, transparentnosti, stroge supsidijarnosti i odgovornosti;
15. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te mađarskoj vladi i parlamentu.